

چکیده

مقدمه: لیکن پلان دهانی یک بیماری مزمن پوستی مخاطی است که غالباً مخاط دهان را درگیر می کند. واکنش های لیکنوئیدی آن دسته از ضایعات مخاطی می باشند که از نظر بالینی و بافت شناسی به لیکن پلان شباهت داشته و در واکنش به مصرف برخی از داروهای مواد سنتتیک در دهان بروز می کنند. تشخیص و تمایز این دو ضایعه مخاطی از جهت درمان از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد. در نتیجه مطالعه حاضر با هدف بررسی مقایسه بیان مارکر های CD44 و E-cadherin جهت تمایز لیکن پلان آروزو و ری اکشن های لیکنوئید انجام گرفته است.

مواد و روشها: این مطالعه از نوع توصیفی- تحلیلی است. که رنگ آمیزی اختصاصی ایمونوهیستوشیمی CD44 و E-cadherin بر روی ۵۰ بلوک لیکن پلان آروزو و ۵۰ بلوک لیکنوئید ری اکشن انجام شد. تجزیه و تحلیل آماری داده ها با استفاده از آزمون های آماری توصیفی، تی مستقل و کای دو توسط نرم افزار SPSS ورن انجام شد.

یافته ها: در زمینه بیان مارکر CD44 در نمونه های لیکن پلان آروزو و ری اکشن های لیکنوئید به ترتیب در ۶۰٪ و ۴۰٪ موارد شدت رنگ پذیری در سطح متوسط و در لیکنوئید ری اکشن در ۵۰٪ موارد در سطح شدید و وسعت رنگ پذیری در ۸۰٪ و ۶۰٪ موارد در سطح ۷۵٪-۵۰٪ قرار داشت. همچنین ضخامت رنگ گرفتگی به ترتیب در ۹۰٪ و ۶۰٪ موارد ۲/۳ ضخامت اپیتلیوم رنگ گرفته بود. در زمینه بیان مارکر E-cadherin در نمونه های لیکن پلان آروزو و ری اکشن های لیکنوئید به ترتیب در ۵۰٪ و ۶۰٪ موارد شدت رنگ پذیری در سطح متوسط و در هر دو ضایعه ۴۰٪ موارد در سطح شدید قرار داشت همچنین وسعت رنگ پذیری در ۵۰٪ و ۳۰٪ موارد در سطح ۷۵٪-۵۰٪ قرار داشت. در زمینه ضخامت رنگ گرفتگی به ترتیب در ۷۰٪ و ۶۰٪ موارد ۲/۳ و در ۲۰٪ و ۳۰٪ کل ضخامت اپیتلیوم رنگ گرفته بود. اختلاف آماری معنی داری بین شاخص های رنگ پذیری در بیان مارکر CD44 و E-cadherin مشاهده نشد ($p < 0.05$).

بحث و نتیجه گیری: بر اساس یافته های مطالعه حاضر در زمینه بیان مارکرهای CD44 و E-cadherin شدت

رنگ پذیری، وسعت رنگ پذیری و ضخامت رنگ پذیری در نمونه های لیکن پلان و لیکنوئید ری اکشن در سطح متوسط و مطلوب قرار داشت. در نتیجه بیان مارکرهای مذکور شاخص مناسبی جهت تشخیص بیماری لیکن پلان و لیکنوئید ری اکشن می باشد اما با توجه به اینکه اختلاف معنی داری در شاخص های رنگ پذیری مشاهده نشد مارکرهای مذکور شاخص مناسبی جهت تمایز تشخیص این دو ضایعه نمی باشد.

کلمات کلیدی: لیکن پلان، لیکنوئید ری اکشن، CD44، E-cadherin.